

20 oktober 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
woonplaats onbekend,
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. drs. M. Jeltes, advocaat te Amsterdam,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven kapelaan in het van het Bisdom Rotterdam.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 24 september 2014.

Op 23 februari 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Bisschop van Rotterdam.

Op 19 mei 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klager is toen verschenen met zijn echtgenote, mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. drs. M. Jeltes. Namens het Bisdom was verschenen [naam], vicaris-generaal van het Bisdom Rotterdam.

Op 9 juli 2015 heeft de Klachtencommissie beslist om het advies aan te houden tot het moment waarop een advies is gegeven in de zaak met nummer 2015W1433. In deze zaak is inmiddels, zonder erkenning van het gestelde seksueel misbruik door aangeklaagde, een schikking getroffen met het Bisdom als blijk van erkenning van en mededogen met het leed dat de betreffende klager had ondervonden. Het Bisdom heeft een geldelijke tegemoetkoming aangeboden aan die klager. Een poging om in onderhavige zaak tot een schikking te komen is niet gelukt. Klager heeft de Klachtencommissie verzocht alsnog een advies uit te brengen.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Op zevenjarige leeftijd werd klager misdienaar binnen de [naam]parochie te [plaats]. Na een aantal jaren, klager vermoedt tussen 1960-1962, kwam aangeklaagde in de parochie werken en werd verantwoordelijk voor de misdienaars.

Tijdens het eerste gesprek dat klager met aangeklaagde had, moest klager bij aangeklaagde op schoot komen zitten. In die tijd was het gebruikelijk dat de jongens een korte broek droegen, wat ook bij klager het geval was. Via de pijp van de korte broek van klager, ging aangeklaagde met zijn hand in de onderbroek van klager en betastte zijn blote geslachtsdeel.

Klager was onthutst. Voordat aangeklaagde in de parochie kwam werken, had klager eenzelfde ervaring gehad met diens voorganger. Klager dacht van de ongewenste betastingen af te zijn, maar dat bleek niet zo te zijn. Klager dacht: 'Ze doen het allemaal!'. Deze gedachte maakte dat klagers wereld instortte. Vanaf dat moment had klager het gevoel dat hij overal waar hij kwam, goed moest opletten. Klager had zich voorgenomen ervoor te zorgen dat het hem niet nog een keer kon gebeuren. Hij ging zich zo gedragen dat hij niet opviel en deed erg zijn best om braaf te zijn. Het lukte klager om aangeklaagde te ontlopen en niet op te vallen.

Klager heeft alleen een herinnering aan de betasting tijdens het eerste gesprek dat hij had met aangeklaagde.

2.2. Klager heeft nooit aan zijn ouders verteld wat hem is overkomen. Thuis werd niet gesproken over seksualiteit en aan het katholieke geloof werd niet getornd. Om die redenen voelde klager zich niet vrij over het gebeurde met aangeklaagde te praten. Dit zou er mogelijk zelfs toe geleid kunnen hebben dat klager hiervoor gestraft zou worden. Klager heeft wel aan zijn vrouw verteld wat hem is overkomen.

Onder meer ten gevolge van het misbruik door aangeklaagde, is klager erg onzeker geworden. Klager wil nog altijd niet opvallen en klapt dicht als hij nieuwe mensen ontmoet. Ook ervaart hij lichamelijk klachten ten gevolge van het misbruik. De rechterkant van het lichaam van klager heeft altijd op slot gezeten. Dit zou verklaard kunnen worden door de aanrakingen van aangeklaagde in de liesstreek van klager.

Het seksuele leven van klager is verstoord geraakt. Als vrouwen iets van klager wilden, dan wantrouwde hij dat meteen en kroop hij in zijn schulp. Voor het nemen van eigen initiatief voelde klager zich te onzeker.

2.3. Klager wenst erkenning te ontvangen voor hetgeen hem is overkomen. Met het indienen van zijn klacht hoopt klager een bijdrage te kunnen leveren aan het voorkomen van seksueel misbruik binnen de R.K.-Kerk.

Klager verzoekt dat de door hem geleden schade financieel vergoed wordt.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Bisschop heeft in zijn reactie gesteld dat aangeklaagde op [datum] werd benoemd tot kapelaan in de [parochie] te [plaats]. In het dossier van aangeklaagde zijn echter geen aanwijzingen of notities gevonden die het verhaal van klager kunnen bevestigen.

Het spijt de Bisschop dat klager het slachtoffer is geworden van seksueel misbruik. Daden van seksueel misbruik dienen te alle tijden afgekeurd te worden. Het plegen van seksueel misbruik is een grove schending van de waardigheid van een kind als persoon, als ook een schending van het vertrouwen dat een kind in een kapelaan mag stellen. Daarnaast levert het een schending van de celibaatsgeloften op.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter onvoldoende feiten of omstandigheden -in de vorm van steunbewijs- aan het licht gekomen om de verklaring van klager dat hij door aangeklaagde seksueel is misbruikt voldoende te kunnen ondersteunen, hetgeen voor een gegronde verklaring van de klacht essentieel is.

Een steunbewijs dient in de eerste plaats specifiek van aard en controleerbaar te zijn. Dat wil zeggen dat het betrekking moet hebben op het door de aangeklaagde individueel gepleegde seksueel misbruik van de klager persoonlijk. Het sterkste bewijs is dat van iemand die persoonlijk aanwezig was bij het misbruik of aan wie klager het direct heeft verteld. Een dergelijke situatie doet zich zelden voor. Het seksueel misbruik kan echter ook aannemelijk gemaakt worden - en dat komt vaker voor - in de vorm van een verklaring over soortgelijk misbruik van een ander slachtoffer van dezelfde aangeklaagde of door een verklaring van een derde persoon, bijvoorbeeld een familielid, vriend of hulpverlener aan wie het slachtoffer in een vroeg stadium heeft verteld over het misbruik. In dat soort steunbewijs kan de aannemelijkheid van de klacht van klager onder omstandigheden ook worden gevonden.

Tegen aangeklaagde is, bekend onder nummer 2015W1433, door een andere klager een klacht ingediend. In deze zaak heeft de betreffende klager een schikking getroffen met het Bisdom, zonder dat door het Bisdom het gestelde seksueel misbruik door aangeklaagde is erkend, waardoor derhalve de aannemelijkheid van de klacht, bekend onder nummer 2015W1433, niet is komen vast te staan. Dat betekent dat voor de Klachtencommissie aan deze klacht ter ondersteuning van de klacht van klager slechts beperkt gewicht kan worden toegekend. Te meer nu de aard van het gestelde misbruik in de twee zaken verschilt.

Blijft over de verklaring van de echtgenote van klager. Uit deze verklaringen volgt onder meer dat de klager eind 1994 aan zijn echtgenote heeft verteld dat hij in zijn jeugd door twee kapelaans is betast. Deze verklaring alleen, nu die bovendien onvoldoende specifiek is -zo blijkt hieruit niet wie de genoemde kapelaans waren-, acht de Klachtencommissie niet toereikend om als steunbewijs te dienen, Voor het overige zijn er in het dossier geen andere stukken aanwezig die als steunbewijs kunnen dienen.

4.4. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard. Hiermee is overigens bepaald niet gezegd dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

4.5. Indien in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van aangeklaagde ondersteunen, dan bestaat voor klager de mogelijkheid om ten aanzien van deze aangeklaagde herziening van de uitspraak te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Rotterdam de klacht niet gegrond te verklaren.

Deze beslissing is genomen op 20 oktober 2015 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs. N.A.M. van Beelen en mr. F.J.M. Walstock, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.